

Nõukogu järeldused, 20. mai 2014, milles käsitletakse kvaliteedi tagamist hariduse ja koolituse toetamiseks

(2014/C 183/07)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE JÄRELDUSTE POLIITILIST TAUSTA KÄESOLEVA MÄRKUSE LISAS ESITATUD KUJUL,

TUNNUSTAB:

Euroopa haridus- ja koolitussüsteemides pideva kvaliteedi parandamise kultuuri arendamisel tehtud edusamme, nagu on välja toodud mitmes hiljutises komisjoni aruandes ⁽¹⁾, kuigi tingituna erinevatest lähtepunktidest on need edusammud olnud erinevad,

LEIAB, ET:

1. ELi haridus- ja koolitussüsteemid, mis annavad olulise panuse, paremate töökohtade ning suurema majanduskasvu ja konkurentsivõime saavutamise püüdlustesse, seisavad silmitsi suurte väljakutsetega, mida saab aidata lahendada kvaliteedi pidev parandamine. Nendeks probleemideks on haridusele juurdepääsu parandamine, koolist väljalangemise vähendamine ja õpingute jätkamise määrade suurendamine, innovaatilise õppe toetamine ning selle tagamine, et õpilased omandaksid kaasava ühiskonna, kodanikuaktiivsuse, elukestva õppe ja tööalase konkurentsivõime jaoks vajalikud teadmised, oskused ja pädevused oma sotsiaalsest ja majanduslikust taustast olenemata;
2. kvaliteeditagamise mehhanismidel võib olla tähtis roll, et aidata haridus- ja koolitusasutustel ja poliitikakujundajatel nimetatud probleemidega toime tulla, tagades, et haridus- ja koolitussüsteemide ja üksikute õppeasutuste kvaliteet vastaks eesmärkidele. Kvaliteeditagamine osana valitsuste ja asutuste võetavatest meetmetest suurendab läbipaistvust ja usaldust teadmiste, oskuste, pädevuste ja kvalifikatsioonide asjakohasuse ja kvaliteedi suhtes, mis omakorda põhineb usaldusel haridus- ja koolitusasutuste ning hariduse ja koolituse pakkujate kvaliteedi suhtes;
3. Euroopa kvaliteeditagamise vahendid koostöös Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF), Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistiku ja nendega seotud riiklike kvalifikatsiooniraamistikega on kõik aidanud kaasa kvaliteedikultuuri arendamisele haridus- ja koolitusasutustes, mis omakorda on hõlbustanud ka piiriülest ja süsteemidevahelist õppimisega seotud liikuvust ja töötajate liikuvust;
4. pidades silmas kõrghariduse ning kutsehariduse ja -koolituse alal saadud kogemusi, võib paindlik kvaliteeditagamise kord toetada formaalse ja mitteformaalse õppe kvaliteedi parandamist hariduse ja koolituse kõigis valdkondades, samuti reageerida üha kasvavatele nähtustele nagu avatud õppematerjalid ja piiriülene haridus, sealhulgas frantsiisilepingu alusel antav haridus ⁽²⁾,

NÕUSTUB, ET:

1. on olemas palju võimalusi, et võtta kõigis hariduse ja koolituse valdkondades kvaliteedi tagamise suhtes tõhusamaid lähenemisviise, mis erinevad kontrollnimekirjade põhisest lähenemisviisist ja millega liigutakse tõelise ja sügavalt juurdunud õpetamise ja õppimise kvaliteedi parandamise kultuuri väljatöötamise suunas, mis võib tõsta standardeid ja parandada õpitulemusi;
2. kvaliteedi tagamine kvaliteedi pideva parandamise raamistikus peaks toetama haridus- ja koolitussüsteemide reforme kooskõlas ELi ja riiklike reformikavadeiga;
3. kõrghariduse valdkonnas on kvaliteedi tagamine ja eriti sisemine kvaliteeditagamine muutunud aina tõhusamaks abivahendiks kõrgharidusasutuste eesmärkide saavutamisel. Väline kvaliteeditagamine on liikmesriigiti erinev, sõltudes riikide vajadustest ja oludest, kujuures õppekava tasandil akrediteerimine ja haridusasutuse tasandil toimuv hindamine aitavad muu hulgas suurendada usaldust ja parandada standardeid. On kasvamas

⁽¹⁾ Vt lisa („Muu taust“)

⁽²⁾ Piiriülene haridus hõlmab kõrgharidusteenuste osutamist välismaal õppeasutuste filiaalide kaudu või frantsiisilepingu raames või eksportiva ja vastuvõtva asutuse vaheliste lepingute valideerimise raames.

suundumus minna välise kvaliteeditagamise puhul üle asutuste tasandil toimuvale hindamisele, mis võimaldab kõrgharidusasutustel pakutavaid õppevõimalusi paindlikumalt kohandada, vastates sel moel enda, tudengite, tööturu ja ühiskonna vajadustele;

4. samas valdkonnas on piiriülese kvaliteeditagamise koostööl oluline roll usalduse suurendamisel ja kvaliteedisandardite tõstmisel, õppimisega seotud liikuvuse toetamisel, ühiste õppekavade loomise tingimuste parandamisel ning kaasa aitamisel piiriülese ja frantsiisilepingu alusel antava kõrghariduse tõrgeteta toimimisele. Kvaliteeditagamise asutustele võimaluste avamine piiriülese kvaliteeditagamise pakkumiseks kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa registri (EQAR) kaudu, kooskõlas siseriiklike nõuetega, peaks aitama stimuleerida Euroopa mõõdet kvaliteedi tagamisel ning lihtsustada ühiste õppekavade piiriülest hindamist ja menetlusi;
5. kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas on Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistiku (EQAVET)⁽¹⁾ võrgustikus välja töötatud juhendid ja koolitusmaterjalid toetanud edusamme kvaliteedikultuuri loomiseks liikmesriikides ning enamik liikmesriike on kas juba rakendanud EQAVETiga kooskõlas oleva riikliku kvaliteedi tagamise lähenemisviisi või on seda välja töötamas. Tuleks teha suuremaid pingutusi, eriti selle tagamiseks, et kvaliteeditagamise korra raames võetaks rohkem arvesse õpitulemusi ning et seda saaks kasutada mitteformaalse õppe ja töökohal toimuva väljaõppe puhul kas formaalse või mitteformaalse õppe kontekstis, arvestades siseriiklikke vajadusi;
6. EQUAVETi raames saadud kogemused võiksid olla aluseks kvaliteedi tagamise tervikliku lähenemisviisi väljatöötamisele täiskasvanuhariduse valdkonnas;
7. erinevate valdkondade kvaliteedi tagamise ning mitteformaalse ja informaalset õppe, sealhulgas e-õppe kõikide vormide valideerimismeetmete vaheline suurem läbipaistvus aitaks samuti suurendada usaldust ning muuta valdkondade ja riikide vahelised üleminekud sujuvamaks,

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES, KOOSKÕLAS RIIKLIKE TAVADEGA JA SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET NÕUETEKOHASELT ARVESSE VÕTTES, TEGEMA KOOSTÖÖD ASJAOMASTE SIDUSRÜHMADEGA, ET:

1. arendada ja edendada kvaliteedi parandamise kultuuri kogu hariduse ja koolituse valdkonnas, eesmärgiga parandada õppijate teadmiste, oskuste ja pädevuste kvaliteeti ning õppeprotsessi kvaliteeti, kasutades asjakohaselt ära kvaliteedi tagamisega seotud Euroopa vahendeid;
2. tugevdada kvaliteeditagamise korra suutlikkust käsitleda praegusi ja tulevasi suundumusi hariduse ja koolituse valdkonnas, nt kõiki e-õppe vorme, ning tagada, et kvaliteedi tagamise asutuste ülesanded oleksid selles osas piisavalt paindlikud;
3. tagada kvaliteedi hindamiste tulemuste suurem läbipaistvus;
4. kasutada programmi „Erasmus+” rahastamisvõimalusi innovaatiliste riikidevaheliste projektide väljatöötamiseks, mis suurendaksid kvaliteeditagamise suutlikkust toetada hariduse ja koolituse valdkonnas jätkusuutlikke reforme kogu ELis, ning vajaduse korral kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kvaliteetsete haridus- ja koolitussüsteemide väljatöötamise soodustamiseks;
5. julgustada kvaliteedi tagamise abil kvaliteetse õpetamise edendamist hariduse ja koolituse valdkonnas;
6. toetada Bologna protsessi raames käimasolevat Euroopa kõrgharidusruumis kvaliteeditagamise standardite ja suuniste läbivaatamist, et parandada nende selgust, kohaldatavust ja kasulikkust, sealhulgas nende reguleerimisala, pannes rõhku kvaliteedisandardite tõstmisele;
7. julgustada vajaduse korral piiriülest koostööd kvaliteedi tagamise asutuste vahel kõigis hariduse ja koolituse valdkondades ja kõigi haridus- ja koolitusvormide puhul;
8. tagada nende kõrgharidusasutuste antava hariduse kvaliteet, kellel on filiaalid välismaal ja kes pakuvad välismaal õpet frantsiisilepingu alusel, tehes seda riiklike kvaliteeditagamise asutuste toetusel, saatvate ja vastuvõtivate riikide kvaliteeditagamise asutuste vahelise tõhustatud koostöö kaudu või võimaldades EQARis registreeritud asutustel hinnata kõrgharidusasutusi, kes pakuvad piiriülest ja frantsiisilepingu alusel antavat õpet, eesmärgiga lahendada kvaliteediprobleeme ning soodustada piiriülest koostööd ja üksteiselt õppimist;

⁽¹⁾ Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas.

9. jätkata EQAVETi raamistiku rakendamist, eesmärgiga töötada välja kvaliteedi tagamise kultuur liikmesriikides ja nende vahel, sealhulgas kutsehariduse ja -koolituse pakkujate tasandil, eelkõige kehtestades riiklikul tasandil 2015. aasta lõpuks kooskõlas Brugge kommünikeega kutsehariduse ja -koolituse pakkujate ühise kvaliteeditagamise raamistiku, mis hõlmab kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas õppimist koolis ja töökohal toimuvat väljaõpet, vastavalt siseriiklikule kontekstile;
10. tagada kvaliteeditagamise süsteemide, meetmete ja vahendite korrapärane hindamine, et parandada nende pidevat arendamist ja tõhusust,

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES, VÕTTES SAMAS ARVESSE ERI VALDKONDADE ERIPÄRASID JA NÕUDEID NING RIIKIDE OLUSID:

1. jätkama läbipaistvuse ja täiendavuse edendamist valdkondlike kvaliteedi tagamise lähenemisviiside vahel, tuginedes kvaliteedi tagamise Euroopa põhimõtetele elukestva õppe perspektiivis, et tagada tulemuste kvaliteet õppijatele ning suurendada haridus- ja koolitusvaldkondade vahel sujuvat üleminekut. Edasised arengud võiksid hõlmata järgmist:
 - a) õpitulemustel põhineva lähenemisviisi kasutamise suurendamine teadmiste, oskuste, pädevuste ja kvalifikatsioonide kindlaksmääramisel, andmisel ja hindamisel, tuginedes elukestva õppe valdkonna Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule ja ainepunktipõhistele Euroopa vahenditele, nagu ECTS⁽¹⁾ ja ECVET⁽²⁾;
 - b) olemasolevatel kvaliteeditagamise raamistikel põhineva läbipaistva kvaliteeditagamise korra edendamine, mis toetab töökindlaid, tunnustatud ja usaldusväärseid hindamismeetodeid ja -vahendeid mitteformaalse ja informaalsete õppe valideerimiseks;
 - c) hariduse ja koolituse ning tööelu sidusrühmade vaheliste seoste ja koostöö tugevdamine, sealhulgas eesmärgiga töötada välja asjakohane oskuste kontroll ja prognoosimine;
 - d) vajaduse korral asjakohaste sidusrühmade, sealhulgas töötajate, õppijate ja tööandjate kaasamine kvaliteedi tagamise kaudu strateegiliste otsuste tegemisse, kvalifikatsiooni kujundamisse ning õppekavade väljatöötamisse, rakendamisse ja kontrollimisse, et tagada kvaliteedi pidev parandamine haridus- ja koolitusasutustes;
2. kasutama ära kvaliteeditagamise potentsiaali, et tugevdada EQFiga seotud riiklike kvaliteediraamistike rakendamist;
3. tuginema Bologna protsessi raames kõrghariduse valdkonnas käimas olevale tööle, et kasutada ära kvaliteeditagamise potentsiaali vastastikuse usalduse ja läbipaistvuse suurendamiseks, mis on aluseks kõigi asjakohaste kvalifikatsioonide sujuvama tunnustamise suunas liikumisele;
4. püüdma kõrghariduse valdkonnas saadud kogemusi arvesse võttes suurendada kvaliteedi tagamise korra riikidevahelist läbipaistvust hariduse ja koolituse teistes valdkondades ja teistel tasanditel;
5. analüüsima kvaliteeditagamise korda, et paremini käsitleda mitteformaalse õppe ja töökohal toimuva väljaõppe kvaliteeti vastavalt siseriiklikele vajadustele, tuginedes muu hulgas vajaduse korral EQAVETi raamistikule;
6. täiendavalt uurima kõigi e-õppe vormidega seotud asjakohaseid kvaliteeditagamise küsimusi, nagu uute õppimise ja õpetamise vormide hindamine ja sertifitseerimine;
7. tegema tööd EQAVETi ja kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa vahendite tihedama kooskõlastamise ja parandamise suunas, eelkõige rakendades õpitulemustel põhinevat lähenemisviisi ning tuginedes läbipaistvusvahenditele, nagu EQF, Europass ja Euroopa ainepunktisüsteemid, võttes eelkõige arvesse komisjoni hiljutist hindamisaruannet EQFi kohta ning komisjoni eduaruandeid kutsehariduse ja -koolituse ning kõrghariduse kvaliteedi tagamise kohta⁽³⁾;

⁽¹⁾ Euroopa kõrghariduse ainepunktisüsteem

⁽²⁾ Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem

⁽³⁾ Vt lisa.

8. analüüsima avatud koordineerimise meetodi raames liikmesriikide võimalusi tugevdada oma kvaliteedi tagamise sätteid ja algatusi koolieelse hariduse, koolihariduse ja täiskasvanuhariduse valdkonnas, võttes arvesse teistes valdkondades saadud kogemusi;
9. edendama jätkuvalt kvaliteedi tagamisega seotud rahvusvahelist koostööd kõikides valdkondades rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö, peamiste rahvusvaheliste partneritega peetava poliitilise dialoogi ning partnerluse kaudu kogu maailma haridusasutustega,

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

1. tugevdama jätkuvalt seoseid ja suurendama sünergiaid ELi läbipaistvuse edendamise vahendite vahel, mis toetavad kvaliteedi tagamist, tunnustamist ja liikuvust, püüeldes selliste vahendite suurema täiendavuse ja ühtsuse poole, sealhulgas tegema kokkuvõtte Euroopa oskuste ja kvalifikatsioonide ala käsitlevatest konsultatsioonidest;
 2. tugevdama jätkuvalt üksteiselt õppimist kvaliteedi tagamisega seotud Euroopa koostöö kaudu kõikides valdkondades, sealhulgas programmi „Erasmus+” kaudu rahastamise abil;
 3. uurima viise, kuidas toetada liikmesriike nende kvaliteeditagamise korra väljatöötamisel, et sellist korda oleks võimalik kasutada õppimise ja õpetamise eri vormide puhul või et seda saaks kohaldada ka hariduse ja koolituse eri valdkondadele ja tasanditele.
-

LISA

Poliitiline taust

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2001. aasta soovitus Euroopa koostöö kohta koolihariduse kvaliteedi hindamisel⁽¹⁾
2. 2005. aastal vastu võetud standardid ja suunised kvaliteedi tagamiseks Euroopa kõrgharidusruumis ning Bukarestis 26. ja 27. aprillil 2012 toimunud Bologna protsessi ministrite konverentsil osalenud ministrite võetud kohustus need läbi vaadata
3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta soovitus edasise Euroopa koostöö kohta kõrghariduse kvaliteedi tagamisel⁽²⁾
4. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas, eelkõige III lisas esitatud ühised põhimõtted kvaliteedi tagamiseks kõrghariduses ning kutseõppes⁽³⁾
5. Nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldused, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal kuni aastani 2020 („ET 2020“)⁽⁴⁾
6. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistiku loomise kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas⁽⁵⁾
7. Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 19. novembri 2010. aasta järeldused Euroopa tõhustatud koostöö prioriteetide kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas ajavahemikul 2011–2020⁽⁶⁾
8. Nõukogu 28. novembri 2011. aasta järeldused kõrghariduse ajakohastamise kohta⁽⁷⁾
9. Nõukogu 28. novembri 2011. aasta resolutsioon täiskasvanuhariduse uuendatud Euroopa tegevuskava kohta⁽⁸⁾
10. Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitus mitteformaalse ja informaalsete õppe valideerimise kohta⁽⁹⁾
11. Nõukogu 15. veebruari 2013. aasta järeldused, mis käsitlevad investeerimist haridusse ja koolitusse – vastus teatisele „Hariduse ümbermõtestamine: investeerimine oskustesse paremate sotsiaalmajanduslike tulemuste nimel” ning 2013. aasta majanduskasvu analüüsile⁽¹⁰⁾
12. Nõukogu 25. novembri 2013. aasta järeldused Euroopa kõrghariduse globaalse mõõtme kohta⁽¹¹⁾
13. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+”: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm⁽¹²⁾
14. Nõukogu 24. veebruari 2014. aasta järeldused, mis käsitlevad tõhusat ja innovaatilist haridust ja koolitust oskustesse investeerimise eesmärgil – Euroopa poolaasta (2014) toetamine⁽¹³⁾

⁽¹⁾ EÜT L 60, 1.3.2001, lk 51.

⁽²⁾ ELT L 64, 4.3.2006, lk 60.

⁽³⁾ ELT C 111, 6.5.2008, lk 7.

⁽⁴⁾ ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.

⁽⁵⁾ ELT C 155, 8.7.2009, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT C 324, 1.12.2010, lk 5.

⁽⁷⁾ ELT C 372, 20.12.2011, lk 36.

⁽⁸⁾ ELT C 372, 20.12.2011, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1

⁽¹⁰⁾ ELT C 64, 5.3.2013, lk 5.

⁽¹¹⁾ ELT C 28, 31.1.2014, lk 2.

⁽¹²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 50.

⁽¹³⁾ ELT C 62, 4.3.2014, lk 4.

Muu taust

1. 2000. aasta mai Euroopa aruanne teemal „Koolihariduse kvaliteet: 16 kvaliteedinäitajat”
 2. Eurydice uuring „Euroopas kohustuslikku haridust pakkuvate koolide hindamine”, 2004
 3. Kõrghariduse ajakohastamise kõrgetasemelise töörühma 2013. aasta juuni aruanne õpetamise ja õppimise kvaliteedi parandamise kohta Euroopa kõrgharidusasutustes
 4. 2013. aasta uuring kvaliteedi tagamise kohta täiskasvanuhariduses ning täiskasvanuhariduse kvaliteediga tegeleva temaatilise töörühma 24. oktoobri 2013. aasta aruanne
 5. Komisjoni 19. detsembri 2013. aasta aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku hindamine – Elukestva õppe valdkonnas Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus rakendamise kohta”
 6. Komisjoni 28. jaanuari 2014. aasta aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Aruanne kõrghariduse kvaliteedi tagamisel tehtud edusammude kohta”
 7. Komisjoni 28. jaanuari 2014. aasta aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus (Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistiku loomise kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas) rakendamise kohta
-